

ARBEIDERNE OG SLUTTSTRIDEN.

Det er ingen gitt å si hvorledes befrielsen av vårt land vil komme til å foregå. Men vi kan med sikkerhet gå ut fra at okkupasjonens slutfase vil kreve en mer aktiv kampinnsats fra hele folkets side enn noensinne før. Hittil har striden her hjemme vært en våpenløs kamp, unntatt for de små grupper av landsmenn som har hatt spesialoppdrag som sprengninger, likvidering av angivere o. l. Når vi hittil har ført kampen uten våpen, er det selvsagt ikke fordi vi i og for seg foretrekker denne kampform, men fordi vi ikke har hatt noe valg. Helt siden kapitulasjonen i Nord-Norge har tyskerne holdt så store militære styrker her i landet at væpnet opprør uten assistanse utenfra ikke har hatt noen utsikt til å lykkes. De langvarige guerillastridene på Balkan har bare vært mulige på grunn av spesielt gunstige naturforhold, relativt svakere okkupasjonsstyrker og en befolkning som av tradisjon er innstillet på denne form for krigføring. I Frankrike og Belgia derimot forekom det ikke væpnede opprør av noe større omfang før de kunne kombineres og koordineres med invasjon og direkte hjelp i stor skala fra fly og på annen måte. Et klart eksempel på hva et for tidlig opprør uten samråd med de allierte kan føre til, så vi i Varsjava da kjernen i Polens underjordiske arme ble knust. Dermed var antagelig mulighetene for en virkelig folkereising i Polen ødelagt.

Stillingen ved frontene og ikke minst situasjonen i Nord-Norge og tyskernes stadige transport av tropper fra Norge til Tyskland, har imidlertid skapt en situasjon her hjemme som gjør det nødvendig for den norske motstandsbevegelsen til det ytterste å være beredt på en radikal endring av de "fredlige" forhold vi nå lever under. Forsvarssjefens ordre av 30. november til de våpenføre menn i Nord-Norge om å sette alt inn på å stoppe tyskernes ødeleggelse, er i så måte symptomatisk. Ennå er ikke noe signal gitt til hjemmestyrkene utenfor krigssonen. Men både de organiserte styrker og enhver nordmann for øvrig må forberede seg på den siste kamp. Studer derfor nøye de direktiver som den norske overkommandoen har utgitt i samråd med den allierte overkommando. Og sørg for at direktivene blir lest av så mange nordmenn som mulig.

Det er neppe noen som har full oversikt over hvilken sammensetning de norske hjemmestyrkene har, fra hvilke samfundslag og årsklasser de vesentlig er rekrutert. Og vi skal ikke innlate oss på noen gjetninger. Men vår oppgave er i særlig grad å gå inn for at arbeiderne i størst mulig utstrekning er med i hjemmestyrkene og i tide får den militære trening som er nødvendig for at de skal kunne gjøre nytte for seg når det kreves.

Vi vet fra Balkan, fra Frankrike og Belgia at arbeiderne der har utgjort hovedtyngden av de fri styrkene. Det må aldri kunne sies om de norske arbeiderne at de lå etter sine kamerater i andre land når det gjaldt å gjøre en aktiv militær innsats. Hvert eneste avsnitt av den kamp vi i de siste årene har stått oppe i, og ikke minst den kampepoke som vi nå står foran, skal minnes i Norge så lenge vårt land består. Hver dag må vi huske at det stilles spesielle krav til oss. Det er alle nordmenns enkle plikt å hjelpe til med å befri landet. Enhver arbeider vet dessuten at krigen mot Nazityskland ikke bare er en krig for nasjonal frihet. Den er samtidig et ideologisk oppgjør med de reaksjonære kreftene i hele verden. Det er på mange måter en revolusjonær krig som ikke bare skal føre med seg nazismens tilintetgjørelse, men skape forutsetningene for nye og bedre samfundsforhold i alle land. Enhver bevisst arbeider har derfor særlig grunn til å ta mest mulig aktiv del i striden. Samtidig sier det seg selv at vi alle er forpliktet til å vise et visst minimum av lojalitet og disiplin i denne tiden. Spesielt må dette gjelde på det militære området. Vår konge og konstitusjonelt valgte regjering, og en hjemmefrontledelse som i gjerning har vist at den duger, er i seg selv garanti nok for at de ordre vi får, er på linje med den kamp vi fører og til fordel for oss alle. Ordrene må derfor etterkommes. De som isteden gir seg til med spissfindige politiske funderinger, effektiviserer ikke striden mot den felles fiende. De som er engstlige for at det finnes arbeiderfiendelige elementer blant ute- eller hjemmestyrkene, bidrar best til å svekke og isolere disse ved å utbygge samholdet og solidariteten blant arbeiderne og sørge for at de i masse sett sitt preg på de militære formasjonene. Konsentrasjon for siste runde er løsenet i dag.

FF

FRI FAGBEVEGELSE

organ for

Den Fri Arbeidernes Faglige Landsorganisasjon.

5. årgang

2. februar 1945.

Nr. 5.

De offentlige tjenestemenns og funksjonærens stilling.

Så lenge Administrasjonsrådet satt som den øverste norske sivile myndighet i landet ble det ikke foretatt noen endringer eller inngrep i de offentlige tjenestemenns og funksjonærens stilling. Administrasjonsrådet var jo på sett og vis blitt til med Kongens og Regjeringens samtykke og funksjonærene fant det da som sin plikt å bli på sin post og fortsatte sitt arbeid. De ansettelses og opprykkinger som fant sted under Administrasjonsrådet, fulgte de vanlige prinsipper for ansettelse og opprykkinger innen administrasjonen, og det ble så vidt vi vet i den tiden ikke foretatt noen "politiske" ansettelse. Først i og med at Terboven satte inn de kommissariske statsråder den 25. september 1940 skjedde det en radikal endring. Det ble nå snart tydelig at hensikten var å fjerne gode nordmenn fra ledende stillinger og erstatte dem med nazistiske nikkedukker samtidig med at hele den offentlige administrasjon ble utsatt for sterke forsøk på nazifisering. Det er neppe nødvendig å minne om alle de sinnsvake ansettelse av helt u-kvalifiserte folk som fant sted i denne tiden. - Heldigvis fikk man på et forholdsvis tidlig tidspunkt partien om blokade av offentlige stillinger. Denne var fra første stund så effektiv at det praktisk talt var umulig å få besatt offentlige stillinger, som ble lyst ledig. Dette var ganske sikkert grunnen til at "myndighetene" ble forsiktigere med å sparke folk på parten.

Det er ganske klart at alle de funksjonærer som er blitt trefast mot de lovlige norske myndigheter har sett det som sin oppgave i sitt arbeid så langt råd er å hindre overgrep fra "myndighetenes" side overfor befolkningen og midt alle de vansker som krigstiden har ført med seg, ikke minst på rasjonerings- og prispolitikkens område. Den nærmeste fremtid kan imidlertid komme til å stille de offentlige funksjonærer overfor krav om mere aktiv motstand. Vi tenker da her først og fremst på den situasjon som oppstår hvis landet på ny skulle bli krigsskueplass eller på den situasjon som oppstår hvis landet på ny skulle bli krigsskueplass eller på den situasjon som oppstår hvis landet på ny skulle bli krigsskueplass eller på den situasjon som oppstår hvis landet på ny skulle bli krigsskueplass. De offentlige funksjonærer er nå så vidt sammensveiset at det ikke er noen grunn til å tvile på at de loyalt vil følge de paroler som blir gitt og virkelig gjøre en samlet innsats. I overgangstiden mellom okkupasjonen og gjenreisningen vil det være av den aller største betydning at vi på alle felter i den offentlige administrasjon har sikre folk som i et gitt tilfelle kan handle selvstendig og under ansvar overfor de lovlige norske myndigheter. Når selve gjenreisningen skal ta til, vil det vise seg hvor nyttig det har vært at det gjennom hele okkupasjonstiden har sittet folk i de offentlige etater som har bevart kontinuiteten i den norske administrasjon.

Når det gjelder behandlingen av quislingene og overløperne blant tjenestemenn og funksjonærer, er saken klar. De vil omgående bli satt på parten og få sin fortjente straff i samsvar med de bestemmelser som er gitt av den norske regjering. Men like sikkert er det at alle stripe og parolebrytere må bli suspendert og hele deres forhold tatt opp til grundig undersøkning. Dette er ikke bare i de offentlige funksjonærens egen interesse, men et krav som hele folket står samlet bak. På den annen side må de som har mistet sin stilling eller lidt annen overlast gjeninnsettes og få full oppreisning så langt råd er. Ved gjenreisningen må det også bli gjort noe effektivt for å skaffe de offentlige funksjonærer en rettferdig lønnskompensasjon. Det er visstnok så at funksjonærene i Sentraladministrasjonen har fått sine grunnlønninger hevet fra 1. januar 1942, men de ble samtidig fratatt enhver rett til overtidbetaling, og kontortiden ble utvidet slik at i realiteten er det ikke skjedd noen bedring i funksjonærenes økonomiske kår, til tross for at dette stadig er blitt forespillet av de kommissariske ledere i Tjenestemennsforbundet.

Østfronten

Russernes lavineaktige offensiv fortsetter med usvakt kraft etter at det har lykket dem å føre infanteri og forsyninger fram umiddelbart bak de fremskutte panseravdelingene. Den stopp som mange sakkyndige forutsa måtte bli nødvendig for omgrupperinger og organisasjon av tilførselslinjene, er uteblitt. Offensiven er således ikke bare en enestående prøve på russernes militære kraft og dyktighet, men i like høy grad en triumf for deres organisasjonsevne. Uken som er gått har bragt meldinger om en rekke avgjørende resultater. Øst-Preussen er nå avskåret fra det øvrige Tyskland og dermed er mellom 20 og 25 tyske divisjoner innringet. Deres muligheter for en tilbaketrekning sjøvegen er minimal, idet den eneste brukelige havn, Königsberg står umiddelbart for fall. Gøle byen står i brann, og tyskerne sprenger selv alle viktige anlegg. Rokossovski har tatt Marienwerde og videre forsatt Weichsels nedre løp og truer nå Danzig. Sjukovs framrykking på midtfronten blir av militære sakkyndige karakterisert som uten sidestykke i krigshistorien. Hans arme presser nå på langs en 370 km. lang front fra Danzig til Breslau. Praktisk talt hele Polen er med dette befridd bortsett fra byene Posen og Thorn (som begge er omringet og står umiddelbart for fall), en del av korridoren og en liten snipp i syd. Men det er tydelig at Sjukov har større mål for sin offensiv. Han har allerede overskredet den tysk-polske førkrigsgrænse i en bredde av 160 km. og støter videre vestover. Han står nå knappe 100 km. fra Berlin, mindre enn 80 km. fra Stettin og 65 km. s.ø. for Frankfurt a.d.Oder. Hans nærmeste mål er utvilsomt Kystrin som ligger 75 km. fra Berlin. Han står nå ca. 30 km. fra denne by. En rekke byer i Brandenburg og Pommern er tatt, bl.a. Lüne, Krojanka, Firschtiegel, Bentschen, Landsberg o.fl.

I dette området er også 10.000 utenlandske arbeidere blitt befridd. I følge ubekreftede pressemeldinger skal det være dannet en rekke nye bruhoder vest for Oder. Det antas imidlertid at Hitler vil sette inn ca. 100 divisjoner i forsvaret av Oderlinjen, så det er sannsynlig at et avgjørende slag vil bli utkjempet i dette området. Hitler vet meget vel at den dagen Berlin faller, vil det være slutt med Tysklands motstandskraft. I sør er praktisk talt hele Øvre-Schlesien gått tapt for tyskerne og dermed har de mistet et av sine allert viktigste råstoff- og industriområder. Det kjente polske vintersportssted Zakopane ble meldt tatt allerede tirsdag. Malinowski har tatt den viktige by Strada i Karpatene. Vestfronten: Selv om vestfronten for øyeblikket er stillet i skyggen av det russiske stormløp fra øst, brygger det også her opp til større hendelser. Tyskerne er på fortsatt retrett, men noen større bevegelse er det ennå ikke kommet over frontbildet. Imidlertid foreligger det en rekke både tyske og allierte meldinger om alliert oppmarsj og oppladning bak linjene. Alt tyder på at det med det aller første vil bryte løs en større alliert offensiv. De allierte har gått over grensen på flere nye steder og utfolder stadig en utstrakt flyvirkosomhet over hele Vest-Tyskland og har på ny gjenopptatt angrepene mot Berlin, noe som i høy grad også kommer russerne til gode. Meldingene går for øvrig ut på at tilstandene i Hitlers hovedstad blir mer og mer tilspisset. Demonstrasjoner og opprøyer forekommer daglig. Flyktningene fra øst overvælder byen og skaper kaos i forsynings- og transportvesenet. Ytterligere 5 millioner flyktninger er på vei fra øst til vest. De marsjerer i kolonner på opptil 50 km. lengde. Mange omkommer av frost og overanstrengelse. SS og Gestapos arkiver er sammen med "rasearkivet" evakuert til Rosenheim og München.

Italiafronten: Her foregår for tiden ikke større kampvirkosomhet, men man skal ikke overse at denne fronten binner 250.000 mann som Hitler kunne trenge svært til forsvaret av de siste rester av Stor-Tyskland.

Østen: Det er fremdeles amerikanerne som har initiativet på Filipinene. De har ytterligere frengang og nye landsetninger er foretatt og ventes. Det synes som det brygger opp til et større slag like øst for Manila. Dette vil antakelig bli avgjørende for byens og dermed hele øygruppens skjebne.

Blant siste døgns sprengninger

er Oldfords Gummi Service A/S, Stortinget og antakelig O. Slottsgt.20.

Samarbeide mellom Lublinregjeringen og visse polske kretser i London?

Stockholmstidningens Londonkorrespondent hevder at Moskva ikke har noe å innvende mot at en ny polsk London-regjering under ledelse av Mikolajczyk opptar forhandlinger med Lublinregjeringen om en sammenslutning. Overenskomsten kunne skje etter samme prinsipper som avtalen mellom Tito og den jugoslaviske London-regjeringen. Mikolajczyk var som kjent polsk statsminister inntil begynnelsen av desember ifjor, da han ble felt av de polske kretser i London som er mer kritiske overfor Russlands politikk. Hitler i hovedkvarteret.

Den tidligere generalstabssjef i Ungarn, Janons Vörös, som nå er forsvarsminister i den frie ungarske regjering, har gitt et referat av en tale Hitler i september holdt for de høyeste tyske militære sjefer og noen få representanter for vasallstatene. Vörös, som selv var til stede, forteller at Hitler var meget opprørt, håret hang ned i pannen på ham og av og til hevet hans stemme og til uartikulerte skrik: "Vi er alle i samme båt i en forferdelig storm", ropte rikskansleren, "den som nå hopper overbord er fortapt, men de som blir igjen kommer kanskje til å nå land." - Ordet seier brukte Hitler ikke. Han talte bare om å forsvare Tyskland, og det billede en fikk var forferdelig, sier Vörös. Millioner menneskers liv skulle slukkes i en meningsløs ofring for nazismens skyld. - Slik opptrådte Hitler i september. Hvorledes er det med ham nå tro?

Hitler står fremst

på den lister over krigsforbrytere som den tsjekkoslovakiske regjeringen har lagt fram for de forente nasjoners krigsforbryterkomisjon og som omfatter tilsammen 379 navn. Bl.a. gjøres Hitler ansvarlig for massakrene i Lidice og Lizaky samt for utryddelsen av 65.000 jøder. Blant de øvrige anklagede er Rudolf Hess og generalene Blaskowitz og Brauschitsch.

Den franske fagbevegelsen

har allerede ca. 4 millioner medlemmer, bare 1 million mindre enn under Folkefrontens blomstringstid i 1936-37. Dessuten må en huske på at 3 millioner franskmenn fremdeles er i Tyskland som krigsfanger eller deporterte. Blant disse er mange av de ledende menn innen fransk fagbevegelse. Metallarbeiderforbundet er det sterkeste med ca. 800.000 medlemmer; bygningsarbeiderforbundet har 400.000 og post og telegrafarbeiderforbundet samt transportarbeiderforbundet hver 150.000. Regjeringen de Gaulle og parlamentet er meget velvillig innstillet til den franske fagbevegelsen, som er representert i alle statslige kommisjoner.

Den faglige verdenskongressen,

som åpner 6. februar i London, kommer til å telle ca. 150 delegerte fra 30 forskjellige land. Første talar blir Phillip Murray, formannen i den amerikanske landsorganisasjonen C.I.O. Sovjetsamveldet møter med en mannsterk delegasjon.

Høykonjunktoren i USA

står i sitt høyeste flor akkurat nå. Farmerne har en årsinntekt på 20 milliarder dollars, mot 8 under normale forhold. Industriarbeiderne tjener 44 milliarder dollars om året, mot før 13, tjenestemennene, inklusive de sivile innenfor armeen og flåten, har øket sine årsinntekter fra 7 til 22 milliarder dollars, og den totale nasjonalinntekt dreier seg omkring den svimlende sum av 150 milliarder dollars.

Men denne høykonjunkturs "boom" har sitt spesielle preg. Den har utløst en kjøpekraft som grenser til luksus. Gjennomsnittsfolk kjøper luksus, men til gjengjeld er det lite av millionerer. De kolossale gevinster glimrer med sitt fraver, det sørger krigskonjunkturskatten for. Derimot har vanlig folk godt med penger, og pengene brukes også på en måte som i hvert fall innehaverne av luksusbutikkene har glede av.

Mange mennesker som er redde for inflasjon kjøper juveler og andre viktige verdier. De legger seg til jord og hud, møbler og edelstener, men det er uhyggelig dyrt akkurat nå.

Til tross for svimlende priser rapporterer alle forretninger om rekordsalg. Lørdag kveld er det en fryktelig trengsel i de store forretningsne, hvor det står pakkende fullt av mennesker foran diskene. De kjøper inntest og kommer ut overlesset med pakker. Mange arbeidere kommer i sine overaller og kjøper kontant, og derved vandrer pengene direkte fra lønnskassen til forretningskassene.

Norges stilling til fredsoppgjøret med Tyskland.

En gruppe norske utenrikspolitiske eksperter i London har i tidsskriftet International Affairs fremlagt en sammenfatning av norske synspunkter på behandlingen av Tyskland etter krigen. Det fremholdes i redegjøringen at tyske varer og tjenester bør stilles til rådighet for de okkuperte landenes gjenoppbygging, men ingen tyske arbeidere ønskes som deltakere i gjenoppbyggingen av Norge. Norge har ingen direkte interesser når det gjelder spørsmålet om eventuelle tyske landavståelser. Det bør helst unngås at det skapes tyske minoriteter i andre land, men det kunne være naturlig å stille Kielkanalen under felles alliert forvaltning. Det norske folket vil lenge ha vanskelig for å skille mellom "gode" og "dårlige" tyskere. Tyske krigsforbrytere må straffes, men i størst mulig utstrekning etter lov og dom. Gestapo må uskadeliggjøres og alle skyldige politiske og militære ledere straffes. "Omskolingen" av det tyske folk bør i det vesentlig bli tyskernes egen sak. Under våpenstilstanden må imidlertid tysk film, presse, bøker og radio sensureres. Ingen form for tysk krigsindustri må tillates. Tyskland bør ha muligheter til å sikre befolkningen en nødvendig levestandard, men sikringen av freden må komme i første rekke. En okkupasjon - som Norge må være berett på å delta i med styrker tilsvarende Norges militære resurser - bør etter relativt kort tid innskrenkes til strategiske nøkkelstillinger, flybasar og mekaniserte styrker. På dette stadium kan Tyskland bli med i de internasjonale politiske organisasjoner som planlegges av de allierte. For øvrig understrekes det i redegjøringen at noen bestemte norske synspunkter på det tyske problem ikke kan utformes før hjemmeopinionen får muligheter til å gi sin mening åpent til kjenne.

Operasjonene i Nord-Norge

Det foreligger ingen meldinger om hvor store norske styrker som opererer i Nord-Norge, men det sies i meldinger fra London at det er de norske styrkene alene som nå står for de offensive operasjonene. Tyskernes front strekker seg mellom Porsangerfjord og Altenfjord. Med denne front har nordmennene kontakt.

Når det gjelder de amerikanske meldingene om at russerne skulle ha forlangt at britiske og norske tropper skulle samarbeide for Norges befrielse, mens russerne ønsket å dra seg tilbake, fremholder man i velinformerte norske London-kretser at meldingene har fått en feilaktig tolking, og at de henspiller på visse forhandlinger som ble ført i høst, men ikke medførte noe resultat. Russerne har dog alltid hevdet at de gjerne ser at nordmennene selv i størst mulig utstrekning befri sitt eget land.

Fra Hjemmefrontens ledelse.

Borgervakten er blitt et stort nederlag for nazistene, og enkelte steder har de derfor søkt hjelp hos tyske makthavere. Dette har skapt en del forvirring. Folk unnskylder seg med at borgervakten er en liten sak som ikke er verd å gå i fangsel for. Borgervakten er ingen liten sak. Den er kanskje det viktigste middel til å demoralisere befolkningen med å bringe den under kontroll. Vi må regne med at det apparat som er bygd opp vil bli brukt i en ganske annen utstrekning enn nå, i en situasjon da tyskerne vil sikre seg mot ure blant befolkningen. Der hvor folk har vendet seg til motstandløst å følge ordren om innkalling, vil det ikke med et rykk være lett å gi dem en ny innstilling. De aktive krefter kan kanskje gjøre det, men all erfaring viser at de mange som helst følger strømmen vil troppe opp og marsjere som lydige gjøler. I tillegg til dette kommer at borgervakten frigjør politistyrker til andre oppgaver.

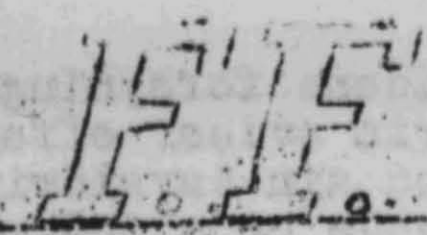
Vi vil derfor innskjerpe: **INGEN MØTER TIL BORGERVAKT** selv om ordren kommer fra de tyske makthavere, og selv om disse setter et nytt navn på borgervakten. All kamp koster, hvis ikke var det ingen kamp. Men omkostningene blir minst når vi alle står sammen.

Vi innskjerper også at sabotasjekommandoene har ordre om ikke å ta omsyn til en eventuell borgervakt.

Politifullmektig Haug

I Drammen ble ved en feiltakelse skutt av en av sine kolleger da han natt til 10. januar var ute på patruljetjeneste.

Vis nødvendig forsiktighet
men vær IKKE så forsiktig på grunn av de tyske gaterazziane at spredningen av vår frie presse hemmes. Flest mulig arbeidere må få anledning til å lese

Hjemmestyrkene (HS)

er en del av den norske forsvarsmakt, d.v.s. de er en del av den hær som skal sikre Norges uavhengighet og udelelighet etter grunnloven. De får sine militære ordrer fra Forsvarets overkommando (FO). Deres øverste leder er forsvarssjefen. Kronprins Olav, hvis nestkommanderende er general Hansten. Forsvarets overkommando retter seg nå etter den allierte overkommando for Vesteuropa. SHAEF (Supreme Headquarters Allied Expeditionary Force) under general Eisenhower.

HS er blitt organisert i intimt samarbeid med den norske regjering der saken har sortert under forsvarsministeren, statsråd Torp.

Men om HS er blitt organisert i samarbeid med den norske regjering og militært står under FO, betyr det ikke at HS er noe våre myndigheter ute har gitt ordre om å opprette i Norge. Små grupper begynte å arbeid sammen for å gjøre en innsats med våpen i hånd for frihet og fred. Det var et farlig arbeid fra første stund, og mange er falt fra før de kom så langt at de kunne se fram til målet, men HS vokste trass i alt. De krystalliserte ut ledere, de fikk kontakt med våre myndigheter ute, og de ble til slutt det de er idag, et av de sterkeste ledd i den norske forsvarsmakt.

Alle grupper av folket samarbeider i HS. Her er ikke spørsmål om sosial stilling eller politisk oppfatning, bare om viljen til kamp under FO's ledelse. Vi er i den lykkelige stilling i Norge at det ikke finnes vepnede styrker som blir ledet etter politiske retningslinjer. Alle norske hjemmestyrker tar sine ordrer fra forsvarets overkommando.

Selv om HS er innlemmet i den norske forsvarsmakt og får sine militære ordrer fra FO, er det allikevel et sterkt behov for samarbeid med de sivile motstandsgrupper. Mange spørsmål har direkte betydning både for den sivile og den militære motstand, og sett i videre perspektiv kunne hverken den sivile eller den militære motstandsbevegelse ha nådd den styrke de har idag uten gjensidig støtte. Den sivile og militære kamp er to sider av samme sak, to uttrykksformer for samme vilje til frihet for Norge og til kamp mot nazisme. HL er den samlende ledelse for hele kampfronten.

Nå er Hjemmestyrkene trådt fram i lyset, ikke de store masser av dem, men noen få utvalgte representanter. Hele rekken av planmessige angrep mot tysk krigsindustri, mot skipstonnasje, transport og drivstoff, taler sitt tydelige språk om den elite av hjemmestyrker som har vært i kamp foreløpig. Innsatsen har vært så djerv og har vært ledet med en så rolig intelligens og avvepnende frekkhet at en får lyst til å applaudere slik som i gamle gode dager i Holmekollen. Men dette er ikke sport, det er dødsens alvor.

Mennene i HS - allesammen - i hvilken stilling de så står - er seg sin oppgave bevisst. De tar sin risiko, og de kjemper av all sin evne fordi de vil at Norge skal bli rent for tyskere og få sin grunnlov tilbake. De vet at de er et av de sterkeste redskaper i våre konstitusjonelle myndigheters hånd i kampen for et uavhengig og demokratisk Norge.

Sensasjonssurrogat.

Det ble ingen sensasjonsdag for quislingene 1. februar. Vidkun og Adolf hadde antakelig funnet ut at det var lite heldig å arrangere en tysk-quislingsk parademarsj i Oslo når den ble akkompagnert av russisk marsj mot Berlin. Det ville virke for barokt selv i deres falske propagandaorkester. Så kom isteden en stor "avsløring". Fryktelige ting åpenbart seg. - Direktør Schjelderup hadde ifølge nazipressens kjempeoverskrifter vært opp-tatt med å skaffe størst mulige forsyninger til Norge etter krigen. Da måtte han jo sperres inne. Nazipressen hoverte over at forsyningene så ut til å bli små. Undres på hvor store de hadde blitt om Norge nå - som quislingene ville - hadde vært lenket til Tyskland? - Det er heller ikke sant at den fri presse har "bedratt" folket med lyserøde framtidsprospektiver.

FF's julenummer inneholdt en redegjørelse for etterkrigstidens forsyningsproblemer som neppe var for optimistisk. Og flere andre frie aviser offentliggjorde en liknende oversikt kort før quislingene kom med sin "avsløring". For øvrig er det jo nazismen som er skyld i både de nåværende og etterkrigstidens forsyningsvansker. Men når den tid kommer skal nok problemene bli løst. Foreløpig slåss vi for retten til å puste.

K r i g s o v e r s i k t.

Østfronten: Den siste uken har vært preget av omgrupperinger og oppmarsjer i de tre hovedkampsområder. Men den russiske offensiven har samtidig fullet videre i alle stötretninger trass i at tyskerne nå tydelig yter sterkere motstand. Kampan er nå for alvor begynt om "Oderlinjen" som av tyskerne er utsett som den gunstigste forsvarssone for Berlin og dermed for hele Øst-Tyskland. Russerne vil neppe la seg stanse her. Uttalelser i "Den Røde Stjerne" går utvetydig ut på at offensivens mål er Berlin og tilintetgjørelsen av Det tredje Rike. Det er imidlertid sannsynlig at russerne - samtidig som de opprettholder et sterkt press på midtfronten - nå først og fremst vil søke å skyve sin nordlige og sørlige flanker lenger fram. Videre må en gå ut fra at de i samsvar med sin vanlige strategi vil "lade opp" bruhodene vest for Oder før de for alvor ruller videre. De siste dagers nyheter synes å bekrefte dette, idet framgangen er størst på flankene.

I sør har således Konjovs arme overskredet Oder på en ca. 100 km. bred front og allerede kjempet seg 35 km. inn over vestbredden. Her er de viktige byer Brieg, Ohlau og Grotkau og en rekke mindre steder tatt. Breslau er nå på det nærmeste helt avskåret. Når en hører at Oder i dette området er hele 500 m. bred, forstår en for alvor å verdsette denne prestasjonen.

På midtfronten har Sjukow etablert og sikret et solid bruhode ved Kisnitz n.v. for Küstrin. Og fra nordfronten melder korrespondenter at russerne står bare 22 km fra Stettin. I Øst-Preussen blir tyskernes område stadig innsnevret. Blant de siste dagers erobringer er byen Aszdorf. Siden offensiven i Øst begynte er 5 tyske generaler tatt til fange og 8 drept.

I Berlin raser store brander og forvirringen brer seg med flyktningsstrømmen som velter vestover. Det er mange tegn som tyder på at Gestapos virksomhet vanskeliggjøres på grunn av de store folkeforflytninger. Politiet har ikke lengre så god kontroll over befolkningen, og moralen er synkende bak fronten. - Hittil er det vesentlig det britiske og amerikanske flyvåpen som har hjemsøkt Berlin, men etterat russerne nå er kommet så langt fram at de bare har et kvarters flyvetur fra fronten til Berlin, har også det russiske flyvåpen begynt å gjøre seg gjeldende.

Vestfronten: Den allierte aktivitet i vest øker i kraft for hver dag langs hele fronten. 1. og 3. amerikanske arme har kjempet seg gjennom hovedforsvarsstillingene i Siegfriedlinjen på en 60 km bred front og står nå like inn på Gemund og Schleiden. Nord og syd for Prüm er en rekke steder erobret og Prüm trues. - I Alsace er Neuf Breisach s.ø. for Colmar erobret.

Luftaktiviteten er fortsatt meget stor. Onsdag slapp 2 150 fly 3 000 tonn bomber over Magdeburg, Leipzig og andre steder.

De allierte oppgir de tyske tap siden invasjonen til 870 000 fanger og 400 000 drepte og sårede.

Italiafronten: Våren er satt inn og vanskeliggjør større operasjoner. Det er ikke trolig at det vil bli noen vesentlige endringer på denne fronten i den nærmeste tid.

Østen: Etterat amerikanerne erobret Manila, er japanernes stilling på Filippinene håpløs. I Manillas havn gikk det meste av den japanske transportflåte opp i luer og japansk retrett synes umuliggjort. Fortsatt kraftige flyangrep mot Corregidor, Formosa og Saigon.

Generalmajor, leder for Statspoliti. hirdsjef Martinsen, ble skutt torsdag morgen i nærheten av sitt hjem.

Foran valgene i Finland.

For første gang siden 1939 skal det holdes riksdagsvalg i Finland den 17. og 18. mars. De svenske avisene våger ikke å komme med noen sikre påsømmen, men venter en valgseier for de venstreorienterte partiene. En ganske stor del av de kandidater som er stillet opp av de forskjellige partier, er folk som tok avstand fra den finske regjeringspolitikken i årene 1939-1944. Allikevel er det overraskende mange av de som var ansvarlig for Finlands politikk i disse årene, som påny stiller opp som kandidater. Mest oppsikt har det vakt at Tanner og hans folk i det sosialdemokratiske parti har lyktes i meget større utstrekning enn ventet å få nominert sine kandidater på partiets nominasjonsmøter. I Helsingfors, hvor Tannerfalgangen slett ikke har sått sterkt, kom allikevel Tanner inn som nr. 1 ved nomineringen. Blant de 15 navn som fikk de fleste stemmene i hovedstaden tilhører bare en opposisjon, nemlig minister Svento. Ca. 50 % av partimedlemmene deltok i avstemningen. Det finske sosialdemokrati har imidlertid ikke mer enn ca. 30.000 medlemmer ialt, mens partiet ved siste valg fikk over 1 million stemmer. Opposisjonen mener at velgerne i meget stor utstrekning er mot Tanner, at hans flertallsretning i partiet nesten helt har mistet kontakten med folkeopinionen. Er dette riktig, vil sannsynligvis en stor del av arbeiderne stemme med kommunistene og "sekslingene", som har inngått valgsamarbeide. - Flere svenske aviser gir uttrykk for atskillig engstelse for at utviklingen innen det sosialdemokratiske parti skal skade forholdet mellom Sovjetsamveldet og Finland.

Kong Peter i konflikt med sin regjering og Tito.

Den jugoslaviske regjeringssjefen i London, Subasic, ble omkring 20. januar avskjediget av kong Peter. Årsaken til avskjedigelsen var uenighet om samarbeidspolitikken med Tito. Kongens opptreden har vakt atskillig oppsikt. Han kritiseres skarpt både i den britiske pressen og i jugoslaviske kretser i London. Subasic har nektet å gå av og kommer muligens til å reise til Jugoslavia som regjeringssjef - uavhengig av kongens holdning. Subasic er som Tito kroat, kong Peter vil ha en serber som jugoslavisk regjeringssjef.

Belgia

Antallet av de som nå er internert i Belgia mistenkt for samarbeid med fienden oppgis til 70.000, mens antallet internerte i Frankrike bare er 32.000. Av 8.000 tilfelle som hittil er undersøkt, har 30 % av de internerte kunnet frigis.

Bedriftsråd i Frankrike.

Den provisoriske rådgivende forsamling i Frankrike har enstemmig vedtatt et forslag som går ut på at det i alle bedrifter med mer enn 50 lønns-mottakere skal opprettes bedriftsråd som skal delta i bedriftens ledelse på det sosiale og økonomiske område. Komiteene skal bare ha rådgivende myndighet, men det er forutsetningen at deres råd og anvisninger skal tillegges positiv vekt i den utstrekning de ikke griper inn i bedriftsledernes autoritet som sådan. Forslaget gjelder ikke bare industrielle og kommersielle bedrifter, men også offentlige og ministerielle kontorer, immaterielle erverv m.v. En forordning fra de Gaulles regjering i overensstemmelse med forsamlingens vedtak ventes når som helst.

Den britiske Landsorganisasjon

har nå 8½ million medlemmer, det høyeste medlemstall i organisasjonens historie.

American Federation of Labor

øket sitt medlemstall i 1944 med en kvart million, og har nå 6,9 millioner medlemmer. Den andre amerikanske landsorganisasjon, C.I.O., har også øket medlemstallet betydelig under krigen.

Reise gjennom de befridde norske områdene.

Norsk Rikskrigskastings medarbeider May Nyttner har foretatt en fire ukers reise i nylig befridde deler av Finnmark. Han forteller bl.a.:

"Jeg har tilbakelagt tilsammen ca. 700 km., for det meste med rein og pulk. Jeg har hatt anledning til å følge våre militære avdelingers operasjoner på Finnmarksvidda og iaktta gjenreisningen av norsk styre i Porsanger-området og i Karasjok og Kautokeino herreder. Det må antas at tyskerne har trukket seg ut av hele Kautokeino-området. Dermed er så å si hele Finnmark fylke befrikket."

I Kautokeino er utnevnt midlertidig lensmann, i Karasjok er utnevnt ordfører og lensmann, likeså i Kistrand herred (Porsanger), i alle tre herreder dessuten forsyningsnemnder. Ordføreren i Kistrand uttalte ved årsskiftet:

"Vi begynner det nye året på bar bakke, ja så å si der våre forfedre tok fatt for mange hundre år siden. La oss bare ta buskapen. De ca. 900 mennesker som er igjen i Porsanger av en befolkning på over tre tusen, har igjen 40-50 kyr av de 2000 vi hadde ifjor. Vi hadde 4000 sauer, praktisk talt alle er slaktet eller bortført av tyskerne. De tok også det aller meste av hestene våre. De husene som står igjen, kan telles på fingrene. Befolkningen kjemper fortvilet mot kulden og sulten i hytter og jordgammer. Men forsyningene tar til å rekke fram."

Det vil etterhvert vise seg at fjellsamenes aksjon for å berge reinbestanden vil bedre matsituasjonen i fylket betydelig. Tross gyldne løfter fra tyskerne og trusler fra Jonas Lie nektet fjellfinnene å evakuere reinen fra sommerbeitene ved kysten til Troms fylke. De berget praktisk talt hele reinbestanden på ca. 40.000 rein tilbake til de vanlige vinterbeiter i Sørøst-Finnmark.

I utkantene av dette nyreiserområdet opererer de norske militære avdelinger. Ingensteds er tyskerne trygge for de norske skipatroljer. Intet fjell er for bratt, ingen vidde for drøy for dem. De trasser kulde og snødrev på patroljetokter som strekker seg opptil flere hundre km. og varer i ukevis. Det vinterutstyret de hadde med seg er komplett med finneklær. De tar rein og pulk til hjelp mot de veldige avstandene. De spøker overalt i helene på tyskerne. De er overalt og ingensteds fra Kautokeino og Alta til Lakselv og Vestertana. Og bak denne bevegelige fronten vokser nye avdelinger av Finnmarksungdommen fram, av ungdom som er gått opptil 30 mil for å få våpen og trening, for å hevne det voldsværk som er gjort mot deres byer og bygder. De brenner etter å få være med og befri Finnmark og Norge fra den pesten som har lagt landet øde og spredt sorg og nød i tusener av hjem."

H j e m m e f r o n t e n .

Sabotasjen

rammet i siste uke bl.a. 3 bilverksteder i Oslo (i Bogstadvn. 20, Isbergs verksted ved Majorstuen og et verksted ved Sinsentrikkens endestasjon.) I Horten gikk et stort militært lager på Østerøya i luften 21. januar. Også i Porsgrunn og i Lier forekom det sabotasjeaksjoner i løpet av januar måned.

Arrestasjoner.

Tysk politi har nylig arrestert en del kjente Oslofolk: Malerne Henrik Sørensen, Per Krogh og Reidar Aulie, professor Reichborn Kjennerud, dr. Natvig, dr. Alex Brinckmann, direktør Worm Hirsch, arkitekt Karsten Boysen, adv. Dagfin Beck og red. Eivind Reiersen.

Betrodd svindler.

Torleif Paulsen, sekretær i det nazistiske Norges Næringsssamband, er under rettsforfølgelse for å ha franarret sine kunder 40.000 kroner.

Brenselskrise i Trondheim.

Trondheim befinner seg i en akutt krise med omsyn til brensel og elektrisk kraft. Skolene er blitt stengt unntaken i de tilfelle hvor elegene selv kan skaffe brensel hjemmefra og i mange gårder er allerede all ved brukt opp for vinteren. I tillegg til dette avetterer Trondheims elektrisitetsverk at alle må spare på strømmen for å gi sporveien strøm nok til å kjøre mellom kl. 6 og kl. 19.

F R I F A G B E V E G E L S E .

FF

F R I F A G B E V E G E L S E

organ for

Den Fri Arbeidernes Faglige Landsorganisasjon.

Nr. 7.

5. årgang.

16. februar 1945.

Dødsdommene.

Mange nordmenn er etterhvert blitt mindre følsomme enn før overfor de savn og lidelser som kampen mot det nazistiske bandittveldet koster både i vårt eget og andre land. Men heldigvis er vi ikke blitt så avstumpet at vi ikke opprøres i vårt innerste når flere av våre beste menn stilles opp mot en vegg og skytes fordi de har vært gode patrioter. Allikevel er det nok ingen som reagerer slik som herrene Fehlis og Lie fremdeles synes å håpe. Sorg og voldsom harme, men ikke angst var denne gang som tidligere den dominerende følelsen i vårt folk da de kyniske kommunikeene ble lest. Bøylene kan være hellig overbevist om at henrettelsene ikke kommer til å forlenge deres regime her i landet.

I hvert fall for en del av de henrettede var "anklagene" åpenbart falske. Det er for øvrig så hyklersk at det grösser i en når Judas Lie, som sa ja og amen til tyskernes veldige ødeleggelser i Nord-Norge, opptre som stor beskytter av "norske samfunnsverdier". Nå som før er det utelukkende tyske interesser han er interessert i å verne. Våre sabotører befatter seg som kjent bare med tyskkontrollerte krigsviktige bedrifter. - Like mislykket er det selvsagt å forsøke å fremstille sabotørene. Forsøket på å tilsvine de falnes navn ved samtidig å skyte en nazistisk forbryter bekrefter bare opphavsmennenes stupiditet. Like mislykket er det selvsagt å forsøke å fremstille sabotørene som naive, dumme og oppagiterte individer. Den ene sprengningsaksjonen mere dristig og dyktig utført enn den andre er det beste beviset for det motsatte. Og deres siste kup i Fredrikstad, da de rett for nesen på tyskerne dro avgårde med 11 bukserbåter samt bjergningsskipet "Uredd", - var det naive dumrianer som gjennomførte den aksjonen? Hvilken betegnelse skulle en i så tilfelle sette på de geniene som har til oppgave å hindre slike "tyverier", men stadig blir lurt?

Kommunikeet fra Krim-konferansen

gir uten tvil grunn til optimisme både når det gjelder krigføringen og den kommende fred, særlig om en ser kommunikeet på bakgrunn av de tildels ganske alvorlige konflikter som i det siste året har gjort seg gjeldende mellom de tre allierte stormakter. Det later til at konferansen ikke har gått utenom vanskene, men søkt å løse dem. Særlig gledelig er det at det polske problem er kommet et godt stykke nærmere en endelig avgjørelse. Curzonlinjen (som i 1919 ble fastlagt som provisorisk polsk-russisk grense av de alliertes øverste råd) er godtatt som grenselinje av "de tre store" med visse endringer i polsk favør. Inntil for kort tid siden var det amerikanske standpunkt at dette grensespørsmålet skulle utstå til etter krigen og en del av London-polakkene har hårdnakket holdt på en grense som skulle gå atskillig lenger øst. - Den provisoriske polske regjering, som har sete i Warszawa, skal nå reorganiseres og polske demokrater fra de nylig befridde områder samt polakker i utlendighet skal tiltre regjeringen. Det er ikke u-sannsynlig at enkelte representanter for London-polakkene da blir med. Så får polakkene selv en gang etter krigen avgjøre hvilke menn de vil ha i spissen for landets styre gjennom frie valg.

I konflikten mellom Subasic og kong Peter fikk regjeringssjefen medhold på konferansen og hans avtaler med Tito skal snarest mulig tre i kraft.

I det tyske spørsmål var man enig om total avrustning av Tyskland, avstraffelse av krigsforbryterne og nazipampene, likvidering av militarismen og en felles militær okkupasjonsforvaltning i Berlin. Frankrike ble innbudt til å delta i besettelsen av de enkelte deler av det tyske rike. Tysklands framtidige grenser skal fastsettes på den endelige fredskonferanse.

For øvrig ble det vedtatt å åpne "De forente nasjoners fredskonferanse" i San Fransisco 25. april og i tillegg til de 3 store allierte er Kina og Frankrike anmodet om å stå som innbydere. Atlanterhavsdeklarasjonen og

Dumbarten Oaks vedtakene skal danne grunnlaget for forhandlingene. - En utvilsom vinning ved konferansen var det at tidens forslag om kvartalsvise konferanser mellom de tre allierte stormakters utenriksministre ble godtgitt.

Samtidig med at konferansen ble holdt, innbrakte det en avspenning i de spente innenrikspolitiske forhold i Ørkenland og Belgia. Nazistenes håp om en tiltagende og svekkende indre uro i den allierte leir i krigens siste fase, er derfor tilintetgjort. Beste hordigere vil slutten komme.

Frontsituationen

Østfronten: Den utvikling som vi antydte i forrige uke fortsetter. Press og oppladning på midtfronten og fortsatt fremgang på flankene. Det er først og fremst Konjevs voldelige fremgang på søravsnittet som har preget hele frontbildet. Etter at han i midten av uken gikk over Bober, som er en vestlig bielv til Oder, har han støtt videre vestover til Queiss, Neuhammer, Beyken, Bunzlau, Neusalz, Goldberg, Pionstadt, Spottau, Jauer og Strigau er tatt. Han står nå på vestsiden av Oder på en 240 km. bred front. Schlesien er nå praktisk tatt avskåret, idet Konjevs ene støttrøpning går rett vestover mot Dresden og Görlitz. Han står nå ca. 55 km. fra den siste av disse byer. Hans annen støttrøpning går langs autostraden til Berlin. På dette avsnittet har han forenet seg med Sjukovs armeer. Konjevs fremrykking har skjedd i et tempo som helt har fratatt tyskerne enhver sjans til ordnet og planmessig tilbaketog, og det er for tiden ikke mulig å forutsi hvor tyskerne igjen kan samle seg til noen kraftigere motstand på dette frontavsnittet. Konjev står nå 420 km. vest for sitt utgangspunkt. Avstanden til Berlin er 150 km. og fra Prag 160 km. Russerne har tatt et veldig bytte, bl.a. ca. 600 uskadde fly og store underjordiske våpenlagre som tyskerne ikke har fått tid til å ta med seg eller ødelegge.

All motstand i Budapest er opphørt. Her ble tatt 123.000 fanger, 49.000 tyskere falt. Videre ble erobret 10.000 jernbanevogner, 5.000 lastebiler, 1.200 kanoner og 269 tanks.

Sjukov fortsetter å lade opp sine bruhoder på midtfronten. Det vil antakelig ennå ta en tid før han setter i gang det siste stormløpet mot Berlin. Imens har han på nordfronten forenet seg med Rakosovski, erobret en rekke steder og truer nå jernbanen Stettin - Danzig. Denne siste byen er kommet umiddelbart i faresonen etter at Elbing er tatt. All motstand i Schneidemühl er nå nedkjempet. 5.000 fanger og 7.000 tyskere falt.

Tsjernakowski har god fremgang i Østpreussen og har erobret en rekke nye steder.

Vestfronten: Kraften i de allierte operasjoner stiger, men hindres foreløpig av dårlig vær. En større offensiv ventes med det første. Remehwaldstillingen ble meldt erobret allerede onsdag morgen og kampene foregår nå her i meråpent terreng. 1. kanadiske arme står ved Rhinen og 1 km. fra byen Coch som ligger på Siegfriedlinjen. Likeledes trues Emmerich og Kalkar. Man har på dette avsnittet identifisert 7 tyske divisjoner som yter hård motstand. Prins som tyskerne meldte "gjenerobret" mens de ennå holdt byen er nå helt rensert for tyskere. Videre er den siste by som tyskerne holdt i Luxemburg, Wianden tatt. - Flyaktiviteten over Tyskland er øket ytterligere. Igår var 3.000 amerikanske og britiske fly i uavbrutt virksomhet. Foruten mot Dresden var hovedangrepene rettet mot Magdeburg, Chemnitz, Nürnberg, Bonn og Dortmund. Overalt ble store skader anrettet, noe som også er bekreftet fra tysk hold. Nøytrale korrespondenter skriver at krigen definitivt er tapt for Tyskland, og at befolkningen foretrekker betingelsesløs kapitulasjon fremfor fortsatte lidelser. - Gøbbels egen avis "Der Angriff" sluttet å komme ut lørdag.

Østen: Mac. Arthur melder at kampene på Luzon er avsluttet etter at Cavita er tatt. 31 japanske skip er senket av ubåter igår. Kraftige flyangrep mot Bonin, Formosa, Ivojsjima, Corregidor og i Burma.

Frankrikes militære styrke.

Den franske informasjonsminister meddelte forleden at Frankrike nå har 1 million mann under våpen. Flåten består av 300 fartøy, hvorav 2 slagskip og seks moderne kryssere.

Ødeleggelsene i Warsjawa.

En av News Cronicles korrespondenter har besøkt Warsjawa og skriver til sin avis: "Warsjawa eksisterer ikke lenger. Byen er forsvunnet og har latt etter seg en ruinhaug som kanskje er verdens største. Ikke bare byens sentrum, men også industristrøkene er borte. Bare i de fashionable bydelene langs Ujazdowskabulevarden står noen forholdsvis uskadte hus igjen. Disse kvarterer var i 4 år reservert for tyskerne. Av byens mange kirker er det 4 igjen. Av hele byområdet vest for Weichsel er det bare 5 % som atter kan gjøres beboelig.

Strid om nasjonalisering av de engelske kullgrubene.

Den engelske landsorganisasjon og arbeiderpartiet reiste for en tid siden et kategorisk krav om nasjonalisering av de engelske kullgrubene. Siden har også det liberale partis styre sluttet seg til dette krav. Nå har imidlertid det engelske grubeierforbundet publisert en plan for kullgrubeindustrien som bestemt motsetter seg såvel nasjonalisering som at den nåværende statskontrollen bibeholdes etter krigen. Grubeierne foreslår istedet at de selv skal opprette en sentral organisasjon, hvis direktiver skal preges av omsorgen for nasjonens beste. Projektet er mottatt ganske kjølig i størstedelen av den britiske presse. Daily Herald, Arbeiderpartiets hovedorgan, skriver at det ganske enkelt dreier seg om en forkledd kartelldannelse.

Hjemmefronten.

Fra Sörlandet
Meldes om nye politirazziaer i Åmli og i bygdene Strømme og Timenes i Randesund. I Kristiansand har det vært nye arrestasjoner i den siste tiden. Fruen til naziordfører Fosby i Kristiansand ble forleden ilagt 200 kroner i mulkt for tobakkstyveri. Men tobakkshandleren, som var god nordmann, fikk 2.500 kroner i mulkt fordi han hadde lagt tobakken slik at fruene kunne få tak i den, og fordi han etter tyveriet hadde manko i tobakksbeholdningen. Fylkesungsdomsleder Magne Slipen i Lavdal er arrestert for sedelighetsforbrytelse og tyveri.

Angivere
Vår kollega "Sörlandsposten" forteller at arbeidskontorbestyrer Tønnesen og disponent Herman Weiss begge har assistert gestapo - den førstnevnte ved en razzia i Vigmostad, den andre ved arrestasjon av nordmenn. Tønnesen og Weiss er bosatt i Mandal.

Tysk andejakt.
Langs Akerselva oppe ved Sagene og Sandaker har tyskerne ved forlegningene der gjort jakt på vildender på isen så kulene pep om ørene på folk. Til sist måtte politiet gripe inn og forby jakten. Endene hevnet seg forresten ved å skremme vettet av en tysk vakt kl. 3 om natten. Han trodde det var sabotører og kastet håndgranater slik at det gikk en del vindusruter i nabolaget.

Fra Bergen
Meldes at det har vært et usedvanlig rikt storsildfiske. Også landnotfangsten har i år vært stor. Det er stengt ca. 100.000 hl. Omkring i distriktene har folk fått røkt og saltet ganske meget sild. Tyskerne mangler transportmidler til å få den ut av landet. De har hittil bare fått transportert vekk 35.000 kasser med jernbanen. Ellers opplyses det fra Bergen at det nå er "bare" ca. 20 arrestasjoner om dagen - det regnes som "normalt" nå i Bergen og omegn.

Blant gislene på Victoria Terrasse er Einår Gerhardsen, lektor Edvard Bull og lektor Kåre Sand.

Sabotasjeaksjonene går sin gang.
Fredag i forrige uke gikk Kolberg, Caspary A/S bilverksted i luften. Mandag kveld ved 9-tiden ble Jensens Bilverksted, Lysaker, sprengt.

LÖNNS- OG ARBEIDSPORHOLDENE ETTER FRIGJØRINGEN.

Ved kongelig resolusjon av 15. september 1944 er det gitt en provisorisk anordning om ordningen av lønns- og arbeidsforholdene i det befrie Norge. Denne anordningen er satt i kraft ved kgl. resolusjon den 10. november 1944 for de deler av Finnmark som er under norsk styre og blir automatisk gjeldende etter hvert som de øvrige deler av landet blir fritt.

Den provisoriske anordning bestemmer bl.a. at alle tariffavtaler som var i kraft 9. april 1940 framleis skal gjelde. Der hvor tyskerne eller quislingene helt eller delvis har satt tariffen ut av kraft skal den straks gjennomføres på nytt, med de indekstillegg som ble gitt i desember 1939 og i januar 1940, men som ble sløffet fra 1. juni 1940. Dessuten gjennomføres den indekstregulering som skulle ha funnet sted pr. 15. juni 1940.

I henhold til denne anordningen er det i Stockholm og London ført forhandling mellom representanter for Norsk Arbeidsgiverforening og Arbeidernes faglige Landsorganisasjon, og i samråd med Den Fri Landsorganisasjon i Norge er de blitt enige om et dyrtidstillegg som skal gjelde alle arbeidere og bedrifter som har lovlig tariffavtale i befrie områder. Sammen med indekstilleggene utgjør dyrtidstillegget: a) voksne arbeidere 30 øre pr. time, b) voksne kvinner 20 øre pr. time, c) prosenttilleggene 17,5 %, d) månedslønnede funksjonærer som lønnes etter overenskomstens 6-års satser eller derover: Mann kr. 63,28 pr. mnd., kvinner kr. 49,84 pr. mnd.

Personlige tillegg i minstelønnstariffene bibeholdes.

Bestemmelsene om indekstilleggene og utbetalingen følger reglene i Riksmeglingsmannens forslag av 4. januar 1940.

For øvrig inneholder den provisoriske anordning en rekke viktige og interessante bestemmelser om løsningen av tvistesporsmål, gjeninntakelse av arbeidere, meglings o.s.v. Streik og lockout kan bare iverksettes hvis Sosialdepartementet ikke bringer en lønnsvist inn for Lønnsnemnden (en ny institusjon som skal opprettes) etter at meglings har vært forsøkt. I offentlige bedrifter går fram på samme måte som i det private bedriftsliv, men Norsk Arbeidsgiverforenings funksjoner overtas der av vedkommende offentlige myndighet.

Anordningen omfatter alle bedrifter og arbeidere som har lovlig tariffavtale, enten de står tilsluttet noen av de to hovedorganisasjonene eller ikke.

Det er truffet avtale om statens tjenestemenn og arbeidere i samsvar med foranstående bestemmelser.

Anordningen gjelder 1 år og lønnsavtalen i 3 måneder etter befrielsen. Forhandlinger om lønnsprosmål kan opptas så snart organisasjonene er kommet i orden. Anordningens virkning på reallønningene vil i vesentlig grad være avhengig av den prispolitikk som blir fulgt etter krigen. Etter det en på det nåværende tidspunkt kjenner til vil forhåpentlig prisnivået bli fastlagt slik at det kommer i et rimelig forhold til de nominelle lønninger. Den største betydning har bestemmelsene av 15. sept. kanskje deri at de umiddelbart gjenoppretter det rettsforhold som var skapt mellom arbeiderne og arbeidsgiverne i Norge før 9. april 1940. Det finnes mennesker i Norge, som vil være gode jordmenn, men som likevel har gått og fablet om at nå skulle en vel endelig bli kvitt "fagforeningstyrraniet", så skulle enhver arbeidsgiver, enhver bedrift "få rett og høve til å ordne seg med sine arbeidere uten innblanding fra fagorganisasjonens side." For disse folk betyr anordningen en sunn nesestyver. Det overvællende flertall av arbeidsgiverne vil utvilsomt hilse anordningen med tilfredshet i forståelsen av at opprivende kamper om organisasjonsrett og ordnede tariffavtaler vil være en alvorlig hindring for gjenreisningen av landets arbeidsliv. De representanter for Norsk Arbeidsgiverforening som oppholder seg utenfor landet, har her inn tatt en korrekt holdning og har medvirket til at saka nå er løst. Anordningen kommer også som en bekreftelse på at de faglige tillitsmenn som har vært nødt til å forlate landet ikke bare tar aktivt del i arbeidet for landets frigjøring, men også forbereder og legger tilrette de mange livsviktige spørsmål som vil melde seg når vi igjen kan samles i en

FRI FAGBEVEGELSE.

FF

FRI FAGBEVEGELSE

organ for

Den Fri Arbeidernes Faglige Landsorganisasjon.

Nr. 8.

5. årgang.

23. februar 1945.

Sovjetsamveldets okkupasjonspolitikk.

De allierte stormaktenes okkupasjonspolitikk i de land eller landområder som etterhvert blir rensset for Hitlers soldater, følges overalt i verden med stor oppmerksomhet. Hittil synes det som om de anglosaksiske maktenes politikk på dette området har vært en del mer omdiskutert enn Sovjetsamveldets. Til en viss grad kan dette skyldes at informasjonene fra f. eks. Bulgaria og Romania har vært så sparsomme at de vanskelig har kunnet danne grunnlaget for noen inngående drøftelse. Men en vesentlig årsak er allikevel at Sovjetsamveldets okkupasjonspolitikk har vært mere moderat og forsiktig enn mange hadde ventet, mens på den annen side forventningene har vært for store overfor hva en engelsk-amerikansk befrielse skulle innebære, endog før krigen mot Tyskland var avsluttet. Sikkert er det i hvert fall at nazistenes heseblesende agitasjon, som hensynsløst forsøkte å utnytte den Russlandskrekke som mer eller mindre gjorde seg gjeldende i alle land, har spilt fallitt. Selvsagt betyr ikke dette at ikke russisk utenrikspolitikk kan bli gjenstand for kritikk like meget som den engelske og amerikanske. En har her med så mange delikate spørsmål og forskjelligartede interesser å gjøre at det ville være den rene ønsketenkning å gå ut fra at meningsbrytninger alltid kan unngås. Det som folkene særlig i Europa håper er at de ledende stormakter så langt råd er kan enes om en politikk som ikke bare sikrer en hurtig seier over Nazi-Tyskland, men også legger grunnlaget til rette for at Atlanterhavsdeklarasjonens idealer kan realiseres.

Som nevnt vet vi lite om Sovjetsamveldets politikk i Bulgaria og Romania. Noen bolsjevisering har ikke funnet sted. Men quislingene og de som bærer ansvaret for disse landenes krigspolitikk er skjøvet til side og de verste er arrestert. Det reaksjonære og føydale samfunnsystemet i disse landene er iford med å avløses av demokratiske samfunnsformer. Storgodseierne har måttet finne seg i å dele sine rikdommer med den fattige del av bondeklassen. Alle disse endringer av helt foreldede samfunnsformer skjer med billigelse av folkets store flertall. Og russerne er åpenbart mer interessert i at våpensstillingsbetingelsene oppfylles enn vi er av å påtvinge noen av landene noen bestemt styremåte. Når det gjelder Ungarn, er det som kjent opprettet en provisorisk regjering som har russisk støtte. Regjeringssjefen er en general, om hvem det blant annet påstås at han i sin tid mottok en tysk orden for sin innsats i krigen mot Russland. Noen særlig fanatisk bolsjevik er han da neppe. - Russerne har vært meget kritisert, særlig i polske emigrantkretser for sin holdning i det polske spørsmål. Lublinregjeringen hadde, ble det sagt, ikke noe konstitusjonelt grunnlag og en ålt for ensidig sammensetning. Etter Jaltakonferansen vil denne regjeringen få en bredere basis, og de tre stormakter garanterer at polakkene etter krigen gjennom ålminnelig stemmerett og hemmelige, direkte valg fritt skal få bestemme over sin skjebne. Sannsynligvis vil denne beslutningen føre til en definitiv splittelse blant London-polakkene, slik at de mest kompromissløse motstandere av Lublinregjeringen etterhvert blir uten enhver innflytelse, mens de øvrige vender tilbake til Polen. - Sovjetsamveldets politikk overfor Finland preges av måtehold. Våpensstillingsbetingelsene vil russerne ha oppfylt, og de venter at finnene ikke beholder de ansvarlige for krigspolitikk i ledende stillinger. Men de favoriserer ikke noe bestemt politisk parti i Finland. Den finske regjeringssjef er som kjent konservativ.

I den del av Norge som russerne har befri sammen med norske styrker, er deres opptreden ytterst korrekt og venlig. Hvor idiotisk og løgnaktig quislingenes propaganda har vært illustreres ikke minst av historien om naziføreren fra Kirkenes som skulle ha fått nakkeskudd. Faktum er at

er at da quislingene sendte ut den løgnmeldingen, lå "ordføreren" syk og overfor norske politifolk ga han uttrykk for sin beundring for den medisinske en russisk militærlege hadde gitt ham. -- Noen bolsjevikskrekk på grunn av visse høyrøstede personer i den norske motstandsbevegelsen, som mener seg å ha monopol på aktiv og patriotisk opptreden, er det ingen grunn til. Sovjetsamveldets forhold til de konstitusjonelle norske styremakter utenfor Norge er det aller beste.

Frontsituasjonen.

Østfronten: Stillingen har ikke endret seg noe vesentlig i siste uke. Der utkjempes heftige lokale kamper med fortsatt fremgang for russerne. Blant de viktigste erobringer i siste uke er Sagan, Naumburg, Krossen, Bobersberg, Christianstadt og Czersk. Konjev har tatt Priebus.

Alt tyder på at russerne nå snart er ferdig med oppladningen og at større kamper er forestående. Utenlandske korrespondenter beskjeftiger seg meget med de forskjellige alternativer for russernes videre fremstøt. Man finner det sannsynlig at en stötrekning vil gå mot Tsjekoslovakia, idet rustningsindustrien i dette området er livsviktig for tyskernes krigsførsel etter at Schlesia definitivt er tapt. Det forlyder for övrig at tyskerne har forsert arbeidet med å opprette motstandsentra for gerillakrig på forskjellige steder i landet. Spesielt er større våpentransporter gått til de sørlige fjellområder.

Fra Moskva meldes at russerne har befridd større antall amerikanske og britiske krigsfanger i Polen og Öst-Tyskland.

Flyktningeproblemet truer nå med å vokse tyskerne over hodet. Göbbels egen avis, der Angriff, som sluttet å komme ut i forrige uke, gir dette bilde av situasjonen:

"Vanskene med å føre flyktningene til målet er naturligvis meget store. Det er ikke lett å la millioner av kvinner, barn og gamle marsjere hundrevis av kilometer om vinteren, mange ganger i forrykende snestorm. Det er nesten umulig å la de gående få tilstrekkelig hvile på veien. Hestene avmagres og blir svakere for hver dag. Man må spare på foret. Selv de husdyr som medbringes må utstå svære lidelser".

Det mest rystende bilde gir kanskje frontkorrespondenten Heysing fra Königsbergtrakten.

"Königsbergs forsteder er skutt i brann av det russiske artilleri og granatene faller ned i husene og gatene inne i byen. Ti tusener av kvinner og barn, oldinger og syke flykter i isende vind gjennom snedrivene i retning av havnen og Samland. På små kjelker fører de med seg spebarna, noen få eiendeler og en mager matrasjon. Disse flyktningekolonner blander seg med bondekaravanene fra Öst-Preussen. De frysende barna gråt, ropene fra marsjlederne og larmen fra trafikken overdøves av den voldsomme torden fra fronten, som ligger i umiddelbar nærhet."

Vestfronten: Det kjempes fortsatt heftig like foran og til dels inne i Siegfriedlinjens hovedstillinger. Tyskerne yter forbitret motstand, men linjene er overalt presset noen kilometer fram i uken som gikk. Skotske styrker har tatt byen Geoch som det nå har vært kjempet om i flere uker. Det opprettholdes et kraftig press mellom Prüm og Echternach og ved Saar-gemünd og 3 km. fra Udem. Saarburg er tatt. Luftkrigen mot Berlin, Mannheim, Erfurt, Bohlen, Nürnberg og andre tyske byer fortsetter i öket målestokk.

Östen: Japan har i høy grad fått føle den intensivisering av krigføringen som ble besluttet på Jalta-konferansen, Tokio angripes stadig av veldige flystyrker og amerikanerne eter seg stadig nærmere selve Japan. På öya Iwojima i Vulkangruppen som ligger 1000 km. fra Tokio, har amerikanerne foretatt en vellykket landgang og har god fremgang. Den siste opprydding på öyfestningen Corregidor går mot sin avslutning. I Burma rykker allierte styrker mot Mandalai fra N.V. og S.V.

Storbritannias krigsutgifter
beløpet seg nå til ca. 250 millioner kroner pr. uke.

Sveriges hjelpevirksomhet
i Norge skal utvides. Det foreligger planer om å öke den daglige bespisningen til å omfatte 350.000 personer. For tiden er det 130.000 nordmenn som daglig nyter godt av den svenske hjelpevirksomheten.

De norske commandos.
En spesialkorrespondent til Sunday Times skriver at de nordmenn som utdannes i Skottland kommer til å spille en stadig større rolle i operasjoner på norsk jord. Det er ingen hemmelighet, skriver han, at en meget stor del av den norske armeen i Storbritannia utdannes til deltakelse i flybårne commandos og sabotasjeavdelinger. Et av deres hovedmål er å hindre fienden i å trekke tyskdivisjoner fra Nord-Norge til Syd-Norge for videre transport til kontinentet. Når disse soldater vender tilbake til hjemlandet, opptreer de i uniform.

Finnland.
I alt 17.000 bygninger er ödelagt i Nord-Finnland under krigen. -- Tanner og andre kompromiterte finske politikere har etter henstilling fra den finske regjering besluttet ikke å stille opp som kandidater ved riksdagsvalget i mars.

Hva krigen har kostet Frankrike.
I alt tre millioner franskmenn er ført til Tyskland som krigsfanger eller civile arbeidere. 600.000 hus i Frankrike er så ödelagt at de må bygges opp fra grunnen igjen. 3.000 km. jernbaneskiner er revet bort. 2/3 av alle biler er forsvunnet. 4.500 broer er ödelagt og alle havner mer eller mindre ramponert.

Fra Island
har Norges Røde Kors i London mottatt 10.000 pund samt 100 tonn tran.

Heimefronten.

På Grini
var det pr. 2. februar 1945 4981 fanger.

Fra Larvik
meldes at to tyske 14.000 tonnere i det siste har gjort 3 turer mellom Norge og Tyskland. Hver gang fraktet båtene ca. 1.000 mann, samt hester og biler.

En tysk destroyer
er senket av norske torpedobåter/for Kristiansund.

Folkeregisterets kartotek i Fana
ble forleden beslåglagt av 4 nordmenn bevopnet med revolvere. -- I Fana, Os, Ånes og Haus har tyskerne begynt revhugst. De har planer om å hugge ned 45.000 mål skog i disse skogfattige traktene.

Ca. 30 personer er arrestert i Hövanger.
Mannskapet på båter som anløper stedet får ikke lov til å gå i land.

Russiske Vlassovsoldater trenes opp i Bergen.
Det sies at tyskerne nekter de russiske krigsfangene mat hvis de ikke vil gå i tysk tjeneste. I höst ble det første gang sendt russere fra Bergen i fullt feltmessig utstyr - et lite hjulrytterkompani.

Tyske bunkersanlegg i Oslo.
Nå er det Oslos tur til å bli velsignet med bunkersanlegg. På en rekke steder i byen er arbeidet med disse småfestninger allerede påbegynt og nye er planlagt. Blant annet skal det oppføres en større bunkers i kryset ved Doblouggården mot Skippergaten. Ved alle trafikkeiene inn mot Oslo har det allerede lenge pågått befestningsarbeider, bl.a. i fjellskråningene ved Sandviken.

Fra Heimefrontens ledelse.

Vær med og forbered rettsoppgjøret.

Den uto som har vist seg i enkelte befrikkede land, skyldes for en stor del misnøye med rettsforfølgningen mot landssvikene. Folket har reagert mot at myndighetene ikke gjør raskt og effektivt opp med dem som har sveket, og mot at mange av landssvikene tilsynelatende ikke bare slipper straff, men endog fortsetter i fremskutte stillinger i samfunnet. Vi vet nå at myndighetene ofte har vært like ivrige som folket etter å fremme rettsoppgjøret. Det er mangelen på et klart og sikkert bevismateriale som har sinket rettsforfølgningen uten at noen har villet det.

Dette må vi lære av!

Vi skal ha et rettsoppgjør med landssvikene i Norge, ikke lynch-justis og selvtekt etter nazistisk mønster. Vi vil ikke sette flekk på våre retts tradisjoner og skaffe landssvikene ufortjent medlidenhet. Ingen urett er så stor at ikke retten kan dømme den! Men vi skal ha et raskt og effektivt rettsoppgjør, ingen byråkratisk sendrektighet eller sentimental overbærenhet - slik som landssvikene håper! Enhver sviker skal stå til ansvar og få sin strenge velfortjente straff - enten han er stor eller liten.

Våre myndigheter ute og heimefrontens organer har gjort sine forberedelser, men oppgaven er stor og de trenger assistanse. Hver norsk mann og kvinne kan uten fare for egen sikkerhet være med på å forberede et raskt og rettferdig rettsoppgjør ved å hindre at beviser går til spille. Alle må nå begynne å skrive ned det de vet eller kommer over av opplysninger om landssvikene og deres forbrytelser, for å lette politiet og domstolene i deres arbeid. Prøv ikke å bringe opplysningene videre idag. Gjem dem på et sikkert og tørt sted og lever dem til nærmeste politimyndighet når landet er fritt igjen.

Vær oppmerksom på følgende:

Skriv ikke ned rykter eller løst snakk, men bare kjennsgjerninger som du har sikker viten om. La ikke nedtegnelsen få farge av personlig forbitrelse og hevnfølelse. Det er den rene sannhet som interesserer. Stol ikke på det du vet er alminnelig kjent. Det kan være et mistak. Men oppgi andre vitner som kjenner til saka. Ta med alle enkeltheter ved det du skriver om. Når? Hvor? Hvordan? Tidfest nedtegnelsen av opplysningene.

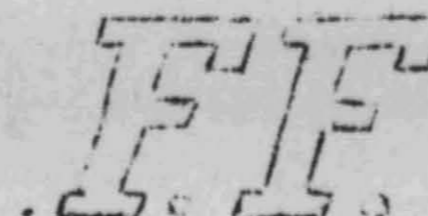
Disse ting har det særlig interesse å få vitnefast på det rene:

1. Hvem er medlem av NS? Hvem har vært medlem av NS etter 9. april 1940 og meldt seg ut etterpå? Når meldte han eller hun seg ut? 2. Hvem har vært med i Hirden, Germanske SS eller liknende nazistiske kamporganisasjoner? 3. Hvem har angitt gode nordmenn til tysk eller norsk politi? 4. Hvem har pekt ut norske gisler for fienden? 5. Hvem står i Gestapos eller State politiets tjeneste? 6. Hvem har torturert eller brukt vold mot gode nordmenn under forhør eller i fengsel? 7. Hvem har stjålet eller ulovlig tildekket seg verdier, f. eks. fra norske organisasjoner som er "oppløst" eller fra privatpersoner som har måttet reise fra landet? 8. Hvem har tjent seg rik på krigen ved arbeid for tyskerne? 9. Hvem har ansvaret for ulovlige avsettelse av offentlige tjenestemenn eller tillitsmenn? 10. Hvem har ansvaret for ulovlige bevilgninger av offentlige eller private kasser? 11. Hvem hjelper fienden med å forberede eller sette i verk ødeleggelse av norske verdier, f. eks. under en tilbaketrekning?

For arbeiderne

er det i særlig grad om å gjøre at vi har bevismaterialet klart mot overløperne blant de fagorganiserte og likeledes mot forræderske arbeidsgivere og arbeidsledere. Jo hurtigere og mer effektivt oppgjøret med disse svikere finner sted, desto før får vi en sterk og handlekraftig

FRI FAGBEVEGELSE.

FRI FAGBEVEGELSE

organ for

Den Fri Arbeidernes Faglige Landsorganisasjon.

Nr. 9.

5. årgang.

2. mars 1945.

Arbeidsledighetens spøkelse truer land og folk.

I tillegg til alle de andre byrdene som okkupasjonsforholdene har ført med seg for de norske arbeiderne, er det nå inntrådt arbeidsledighet i flere fag, og en må være forberedt på ytterligere innskruninger eller stans ved mange bedrifter. Det er også i "normal" tider en ulykke for en arbeider å bli uten beskjeftigelse. Idag - etter snart 5 års okkupasjon med en arbeiderbefolkning som i lang tid har levet på grensen av hungersnød - er det dobbelt dødelig. Tyskerne og nazistene er bare interessert i den norske arbeidskraften i den utstrekning den er av betydning for deres "totale krigsanstrengelser". Hvilken skjebne som ellers rammer arbeiderne er den likegyldig. Nå som tidligere under okkupasjonen når en del av det norske folk er kommet i spesielle vansker, blir det folket selv som må tre støtte til. Det sier seg selv at det idag vil være praktisk talt umulig for en arbeiderfamilie å oppholde livet ved hjelp av en arbeidsledighetsunderstøttelse på 24 kroner uka, og selv denne støtten varer jo bare en viss tid. Vi må også forhindre at den ledige arbeidskraften blir utnyttet av vårt lands fiender. Å hindre eller i hvert fall bøte på følgende av naziarbeidsløsheten blir derfor en ny prøve på nasjonal solidaritets. Det blir et spørsmål om sosial forståelse fra arbeidsgivernes side, om støtte fra bondebefolkningen, om offervilje fra de nordmenn som har midler til å hjelpe og om samhold blant arbeiderne. Noen tilfredsstillende løsning for alle parter vil det sikkert ofte bli vanskelig å finne - men de muligheter som finnes må utnyttes. Det er sluttspurt vi nå er inne i, og det gjelder å holde sammen og holde ut til vi under frie forhold kan skape mere menneskeverdige lønns- og lovovilkår.

Vi gjengir senere et P.M. om arbeidsløshetsspørsmålet som er utarbeidet i full forståelse med det vi idag kaller den rette ånd for ivaretakelsen av alt norsk.

Stemningen i Sverige på kokepunktet.

Vi gjengir utdrag av et brev vi nylig har tatt imot fra Sverige:

"Her er den alminnelige stemning nå på kokepunktet, ikke bare blant menigmann som alltid har vært vår venn, men snart sagt på alle hold. Pressen fører et voldsomt språk mot tyskerne og forlanger utålmodig at regjeringen straks skal slå til og bruke de midler som er nødvendige, ikke bare avbrytelse av de diplomatiske forbindelsene med Tyskland, men sette virkelig makt bak ordene og ta enhver konsekvens. Det svenske folket står enstemmig bak disse kravene, skriver pressen, og regjeringen må ikke nøle. Dette er sikkert et helt riktig uttrykk for stemningen ute i folket, og denne stemningen stiger for hver dag som går. Jeg tror svenskene føler det som en skam å sitte og se på blodterroren i nabolandet.

4000 nordmenn

har deltatt i forskjellige kurs i Sverige forrige sommer. Det nåværende antall kursdeltakere var ved årets slutt 1200.

Den danske motstandsbevegelses styrker

har siden nyttår skjerp kampen mot fienden. Målet har vært å vanskeliggjøre alle tyske militære forflytninger i Danmark, samt i størst mulig utstrekning å hemme den tyske krigsproduksjon i landet.

Tross forsterket tysk bevoktning har patriotene foretatt tallrike vellykkede angrep mot jernbanene på Jylland. Viktige reparasjonsmaterialer er blitt fjernet, og lange skinnelengder har forsvunnet. Foruten jernbanesabotasje har motstandsbevegelsens styrker på Jylland rettet angrep mot fiendens radiostasjoner, samt mot teleprinter- og relæstasjoner i Århus, som alle er blitt totalt ødelagt.